

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра цивільного права

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СПАДКОВЕ ПРАВО

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма Право

Спеціальність 081 Право

Галузь знань 08 Право

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 6 від 28 січня 2022 р.

м. Івано-Франківськ – 2022

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до навчальної дисципліни
3. Мета та цілі навчальної дисципліни
4. Програмні компетентності та результати навчання
5. Організація навчання
6. Система оцінювання навчальної дисципліни
7. Політика навчальної дисципліни
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Спадкове право
Викладач (-і)	Зозуляк Ольга Ігорівна, проф., д.ю.н., проф. кафедри цивільного права
Контактний телефон викладача	(0342) 526760
E-mail викладача	olha.zozuliak@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять зі студентами, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://kcp.pnu.edu.ua/інформація-щодо-навчального-процесу/
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є однойменна галузь права та законодавства, а також практика реалізації відповідних норм учасниками спадкових правовідносин. Програма навчальної дисципліни складається з таких <u>змістових модулів</u>: 1. Загальна частина спадкового права. 2. Особлива частина спадкового права. Спадкове право регулює коло суспільних відносин, які виникають в процесі переходу прав та обов'язків від фізичної особи (спадкодавця) до інших осіб (спадкоємців), а також ряд дотичних відносин, що пов'язані із питаннями спадкування. <u>Основними джерелами</u> цієї галузі виступають Цивільний кодекс України, Закон України «Про нотаріат», Закон України «Про міжнародне приватне право», Порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України та ряд інших законів і підзаконних актів. Застосування спадкового законодавства в умовах ринкової економіки є дуже складним завданням і одним з основних, відповідальних напрямків роботи органів нотаріату та всіх інституцій громадянського суспільства. Підготовка юристів – фахівців у сфері спадкового права повинна стати одним з пріоритетних напрямів діяльності держави на сучасному етапі. Важливо, щоб випускники вищих юридичних закладів володіли необхідними знаннями у сфері спадкування в рамках сучасного спадкового права.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<u>Метою</u> вивчення навчальної дисципліни «Спадкове право України» є формування у студентів мислення категоріями приватного права, закріплення необхідних юридичних знань з метою вирішення конкретних питань практичної діяльності щодо захисту суб'єктивних цивільних прав та інтересів у процесі спадкування. <u>Основними цілями</u> вивчення дисципліни «Спадкове право України» є набуття студентами знань та розуміння змісту норм спадкового законодавства України, формування умінь та навичок щодо самостійного розв'язання практичних проблем, які виникають у процесі реалізації цивільної правосуб'єктності учасників спадкових правовідносин, правильного застосування норм спадкового законодавства.	
4. Програмні компетентності та результати навчання Загальні компетентності: Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, в тому числі	

іноземних, що містять норми, які регулюють спадкові правовідносини;
 Здатність приймати обґрунтовані рішення щодо юридичної кваліфікації життєвих ситуацій, що охоплюються предметом спадкового права;
 Фахові компетентності:
 Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем у сфері спадкових правовідносин, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності.
 Здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування норм спадкового права в Україні.
 Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосовування норм спадкового законодавства;
 Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.
 Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності;
 Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм;
 Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією;
 Здатність самостійно готувати проєкти нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на спадкові правовідносини;
 Здатність виявляти, припиняти, розслідувати правопорушення, виявляти та усувати причини й умови, що сприяють їхньому здійсненню.

Програмні результати навчання:

соціально-гуманітарна ерудованість

Проводити збір та інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел, включаючи цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження. дослідницькі навички

Здійснювати презентацію свого дослідження з тематики медичного права, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження. комунікація

Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати та наводити переконливі аргументи.

професійна самоорганізація та використання інформаційних технологій

Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг праворозуміння

Розуміти методику процесу правотворення та правозастосування інститутів спадкового права.

Демонструвати вміння узагальнювати практику застосування окремих правових інститутів спадкового права. правозастосування

Демонструвати здатності щодо пошуку, інтерпретації та застосування правових позицій та рішень ЄСПЛ з метою захисту прав спадкоємців у різних судових провадженнях.

Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.

Демонструвати базові вміння виконувати окремі процесуальні функції суб'єктів правозастосування (судді, прокурора, адвоката, правового радника, нотаріуса, слідчого).

Самостійно готувати проєкти актів правозастосування у сфері спадкового права.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12

семінарські заняття / практичні / лабораторні		18		
самостійна робота		60		
Ознаки навчальної дисципліни				
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна/ вибіркова	
1	081 Право	1	вибіркова	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема		кількість год.		
		лекції	заняття	сам. роб.
Модуль I. Загальна частина				
Тема № 1. Спадкове право як окремий інститут цивільного права.		1	2	2
Тема № 2. Загальна характеристика видів спадкування.		1	2	2
Тема № 3. Спадкування за заповітом. Виконання заповіту		2	2	2
Тема № 4. Спадкування за законом.		2	2	2
Модуль II. Особлива частина				
Тема № 5. Спадкування окремих видів майна.		2	2	4
Тема № 6. Правове регулювання відкриття спадщини.		1	2	5
Тема № 7. Правове регулювання прийняття спадщини. Оформлення спадкових прав.		1	2	5
Тема № 8. Загальна характеристика спадкового договору.		1	2	5
Тема № 9. Охорона спадкового майна.		1	2	5
ЗАГ.:		12	18	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни				
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Загальна система оцінювання навчальної є уніфікованою в межах навчально-наукового юридичного інституту і визначається п. 4.5 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, затвердженим Вченою радою Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол № 2 від 12.10.2010 р. (зі змінами, внесеними Вченою радою навчально-наукового юридичного інституту, протокол № 5 від 28 лютого 2017 р.; № 11 від 25 червня 2019 р., № 6 від 25 червня 2020 р.) https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2021/03/Положення-про-оцінювання-студентів-у-ННІОІ.pdf			
Вимоги до письмових робіт	Вивчення дисципліни передбачає <u>обов'язкове</u> виконання всіма студентами письмової модульної контрольної роботи на 9-му занятті, яка охоплює усі питання навчальної дисципліни, що опрацьовувались на семінарських заняттях. На контрольну виноситься 2 описових завдання, які оцінюються у 16 балів кожне та коротке запитання, яке оцінюється у 8 бали. Максимальний бал за контрольну складає 50. <u>За бажанням</u> (для отримання додаткових від 1 до 5-ти балів за кожен семестр) студенти можуть виконувати індивідуальні завдання за темою			

	відповідного семінарського заняття. Види, приклади підготовки та критерії оцінювання індивідуальних завдань знаходяться в Методичних вказівках для підготовки до семінарських занять, які розміщені на сайті кафедри https://kcp.pnu.edu.ua/навчально-методичні-матеріали/
Семінарські заняття	Система оцінювання семінарських занять визначена п. 4.5 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника
Умови допуску до підсумкового контролю	Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються п. 5.3 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника Якщо здобувач освіти виконав усі види робіт, передбачені силабусом та набрав за результатами семестрового (поточного) контролю не менше 50 балів, то набраний ним бал зараховується як підсумковий контроль (залік).
Підсумковий контроль	Підсумковий контроль – залік проводиться, якщо здобувач освіти набрав за результатами семестрового (поточного) контролю менше 50 балів. Заліковий білет включає три теоретичні питання, які оцінюються у 20 балів кожне та задачу, яка оцінюється у 40 балів. Максимальний бал – 100 балів. Залік може проводитися з використанням технологій дистанційного навчання на платформі www.d-learn.pnu . У такому разі залік проводиться у тестовій формі. Структура білета – 50 тестових завдань різної складності, кожне з яких оцінюється в два бали.

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:

Планується виконання здобувачами освіти однієї обов'язкової та додаткових письмових контрольних робіт, письмових тестових завдань за темами, винесеними на самостійне опрацювання (перелік міститься в Методичних вказівках для самостійної роботи), письмових експрес-опитувань на семінарських заняттях.

Академічна доброчесність:

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

Відвідування занять

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і практичні заняття навчальної дисципліни.

Пропуски семінарських занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття.

Лекційні заняття можуть проводитися з використанням технологій дистанційного навчання. За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник навчальної дисципліни віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу студента (п. 5.1.2 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені

8. Рекомендована література

Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів міститься в навчально-методичних посібниках:

1. Цивільне право України [Текст]: підручник. - Особлива частина .-3-тє вид., переробл. і допов. Дзера О.В., Кузнєцова Н. С. Майданик Р.А. та ін.; за ред.. О.В. Дзери. - Київ, Юрінком Інтер. - 2010.
2. Цивільне право України [Текст]: підручник. - Загальна частина .-3-тє вид., переробл. і допов. Дзера О.В., Кузнєцова Н. С. Майданик Р.А. та ін.; за ред.. О.В. Дзери. - Київ, Юрінком Інтер. - 2010.
3. Українське цивільне право : навч. Посібник. - За аг. ред.. Заїки Ю.О. К. : Правова єдність. - 2008.
4. Договірне право України: навчальний посібник. - За ред.О.В. Дзери.- Київ, Юрінком Інтер. - 2009.
5. Спадкове право: Нотаріат. Адвокатура. Суд: Наук.-практ. посіб./ С.Я. Фурса, Є.І. Фурса, О.М. Клименко, С.Я. Рябовська, Л.О. Кармаза та ін.; За заг. ред. С.Я. Фурси. - К.: Видавець Фурса С.Я.: КНТ, 2007.
6. Заїка Ю.О. Спадкове право України: Навч. посіб. - К.: Істина, 2006.
7. Заїка Ю.О. Становлення і розвиток спадкового права в Україні: Монографія. - К.: Національна академія внутрішніх справ України, 2004
8. Дякович М. М.Хрестоматія нотаріального права. -К. Істина, 2017.
9. Кухарєв О. Є. Спадкове право України : підручник. Київ : Алерта, 2020. 362 с
10. Кухарєв, О. Є. Диспозитивність в спадковому праві: дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.03 / О. Є. Кухарєв; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. - Харків, 2020. - 534 с.
11. Спадкове право : крізь призму судової практики ; за ред. проф. І. В. Спасибо-Фатєєвої.. Х.; ЕКУС. 2021.

Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів міститься в навчально-методичних посібниках:

1. Зозуляк О. І. Спадкове право України: методичні вказівки і завдання для самостійної роботи студентів заочної форми навчання спеціальності 081 Право. Івано-Франківськ, 2022. 41 с.
4. Зозуляк О. І. Спадкове право України: методичні вказівки і завдання для підготовки до семінарських (практичних) занять студентів заочної форми навчання спеціальності 081 Право. Івано-Франківськ, 2022. 35 с.

URL: <https://kcp.pnu.edu.ua/навчально-методичні-матеріали/>

Викладач _____ проф. О. І. Зозуляк